

Festivalul muzical internațional bucureștean „Vara Magică”

Am urmărit manifestările găzduite de cea de a șasea ediție a Festivalului Internațional „Vara Magică”, în perioada 5 iulie - 23 august. Evenimentul este organizat și anul acesta de asociația culturală „Lanto Communications” (director Dorin Ioniță), cu sprijinul Primăriei Municipiului București, la Ateneul Român. „Vara Magică” își îndeplinește, și în această a șasea ediție, promisiunile. În perspectiva superbelor vacanțe muzicale bucureștene anuale de vară Festivalul „Vara Magică” a prezentat concerte interpretate de generații de tineri muzicieni - „Orchestra Română de tineret”, dirijor Cristian Mandeal, „Orchestra Națională de Cameră a Moldovei”, dirijor Cristian Florea, „Romanian Sinfonietta Orchestra”, dirijor

Alexandru Tomescu, Angela Drăghicescu

Horia Andreescu și „Orchestra Națională de Tineret a Olandei”, dirijor Mark Wigglesworth. Adăugăm, de asemenea, concerte camerale (Cvartetul „Wave”, ansamblul „Raro”), vocale (soprana Rodica Vică), tradiționalele „dialoguri ale generațiilor”.

Primul reper al programului desfășurat în sala Mare a Ateneului a fost recitalul extraordinar susținut de primul violonist al României, Alexandru Tomescu, care de mai mult timp vrăjește publicul meloman ca performer, cântând pe minunata vioară „Stradivarius Elder Voicu”. Pe scena Ateneului, a fost însoțit, în programul său, de excelenta pianistă Angela Drăghicescu, ce a susținut numeroase concerte solo în colaborare cu muzicieni din SUA, Canada, Asia și Europa, realizând și recitaluri camerale pe prestigioasa scenă Carnegie Hall. În

dirijorul Cristian Mandeal, Orchestra Română de Tineret

programul de debut al Festivalului, cei doi interpreți au propus publicului un repertoriu ce a purtat exclusiv semnătura compozitorilor români, autori ai creației muzicale din ultimele două secole, idee singulară ce caracterizează atitudinal, stilistic și expresiv, estetica repertorială a lui Alexandru Tomescu. Muzicienii care au realizat această performanță națională au capacitatea de a pleda pentru creația noastră componistică, Alexandru Tomescu cu o libertate tehnică și expresivă impresionantă, Angela Drăghicescu cu un rafinament remarcabil în mânărea poetică a claviaturii.

Pentru melomanii veniți să asiste la cel de al doilea concert programat în a VI-a ediție a Festivalului Internațional „Vara Magică” reîntâlnirea tradițională cu „Orchestra Română de Tineret”, la pupitrul dirijoral maestrul Cristian Mandeal, a fost un eveniment remarcabil. Soliști de peste hotare au mai participat și la alte manifestări ale „Orchestra Române de Tineret”; Cvartetul Wave, de marimbe, fondat în anul 2008 de muzicianul român Bogdan Băcanu, profesor de marimbă la Universitatea „Anton Bruckner” din Linz, a performat în programul „Orchestra Române de Tineret” compozitori de muzică pentru percuție ai secolelor XX - XXI, finlandezul Einojuhani Rautavaara și Avner Dorman din Israel, cu două Concerte pentru percuție și orchestră, solist Christoph Sietzen. În finalul serii, a urmat, cu un succes triumfal, Suita „Carmen” de Bizet/Șcedrin.

Atracția spre mari artiști, reprezentanți ai elitei nobiliare, determină publicul iubitor de muzică să se îndrepte către întâlnirea cu ceea ce putem considera mari nume ale artei interpretative, capabile de a crea evenimente memorabile și de a răspândi lumină pe scena de concerte. Pentru începutul lunii august, Dorin Ioniță, organizatorul

Festivalului „Vara magică”, a inițiat astfel de proiecte însemnate, potrivite sălii de concerte a Ateneului Român.

Vorbim de realizări ce demonstrează că Festivalul bucureștean muzical are, la ediția a VI-a, valori unice, reunind capodopere și interpreți ce merită aprecieri valorice maxime. Un prim concert de acest gen a invitat

forțe artistice demne să figureze în istoria culturii noastre muzicale. Afișul acestui concert, care continuă programul ediției, formulează și simbolul meritat de oaspeți: „Dialogul generațiilor”, beneficiind de nume ale celor ce au scris istorie în ultimele decenii. Organizatorii Festivalului au fost stimulați de ideea invitării la un astfel de dialog al generațiilor de seamă, reprezentate de altitudinea formatoare, în astfel de familii bazate pe prestața maștrilor. Nu sunt mulți cei care cred în adevărul realizărilor, cultivând perspectiva continuității modelului urmat. Cuplul pianistilor unor personalități celebre, precum Valentin și Roxana Gheorghiu, și-a consolidat cu măiestrie viitorul; fiica lor, Valentina Gheorghiu, tânără muziciană ce-și continuă perfecționarea artistică în Elveția,

Rodica Vică și I Ludici Ensemble

Valentin, Valentina și Roxana Gheorghiu, Marin, Iulia Adriana și Ștefan Cazacu

întregește la Geneva perspectiva generației pe care o moștenește. De asemenea, Marin Cazacu demonstrează prin succesele violoncelistului Ștefan Cazacu și violonistei Iulia Adriana Cazacu forța de afirmare a talentelor tinere ce urmează exemplul părinților pe podiumul de concert. Urmașii familiilor de muzicieni reuniți pe scena de concert înfăptuiesc astfel Dialogul generațiilor afirmate prin talent, muncă și studiu. Cât de bogați sunt acești artiști cu care ne-am întâlnit la Ateneul Român, am înțeles-o prin repertoriul ales și tălmăcit de ei, pentru a ne fi dăruit.

Pentru concertul de muzică barocă engleză, a fost prezentă formația camerală „I Ludici Ensemble”, invitată pe scena Ateneului Român. Talentul unor tineri muzicieni care fac parte din Orchestra Română de Tineret reprezintă baza activității de colaborare pentru proiectele baroce, lansate de soprana Rodica Vică. Prezența solistică a sopranei Rodica Vică adaugă un plus de interes prin cariera internațională în care s-a angajat cu spectacole lirice și

concerte, valorificate în succese remarcabile. Factura operei baroce engleze este în sine un argument, căci Haendel a fost, cu trei secole în urmă, marele nume componistic al epocii și un entuziast susținător al dramaturgiei, regiei și

managementului stagiunilor lirice londoneze. Cu un subtitlu sugestiv „...Queens of Haendel” (Reginele lui Haendel), soprana Rodica Vică a avut ce să aleagă din partiturile „eroinelor haendeliene” cu destine potrivnice, desfășurând cu talent jerbele strălucitoare ale glasului de care dispune. Interpreta valorifică cu virtuozitate înzestrările de soprană lirică de coloratură, beneficiind de tehnica vocalității și expresivității în stăpânirea sigură a dialogului cu excelenta formație acompaniatoare și spectatorii.

Repertoriul, care cuprinde o mare parte din literatura muzicală universală de cameră, de la preclasic la contemporani, pretutindeni, valorificate de-a lungul unor importante trasee de turnee internaționale, sub conducerea dirijorului de origine română Cristian Florea. Cunoscută și de publicul bucureștean, Orchestra Națională de Cameră a Moldovei a fost, în concertul susținut pe scena Ateneului Român, ca oaspete al ediției jubiliare a Festivalului Internațional „George Enescu”. În cadrul proiectului „Vara Magică”, putem deci vorbi de un „repertoriu Album” de stiluri muzicale, de la barocul

Orchestra Națională de Cameră a Moldovei

german, ce poartă semnătura lui J.S. Bach („Concertul brandenburgic nr. 3”), la tranziția specifică muzicii engleze de divertisment („Capriol Suite” de Warlok) și clasicismul

vienez (W.A. Mozart - „Concertul pentru vioară și orchestră nr. 3 în Sol Major”), sau lirismul romantic (Edward Grieg - Două melodii elegiace op.34), imagistica sonoră impresionistă (Ravel, „Pavana pentru o infanță defunctă”) și maniera modernă „în stil Piazzola” (sud americanul Richard Galliano, în partitura „Opale Concerto” pentru acordeon și orchestră - solist acordeonistul virtuoz Eugen Negruță). Ansamblul Orchestrei Naționale de Cameră a Moldovei se bucură și de faima unor componente interpretative în care fiecare membru este, totodată, un performer de solistică și instrumentist de grup, ceea ce este

Horia Andreescu, Romanian Sinfonietta Orchestra

suficient ca demonstrație a profesionalismului artistic. Prezența solistică a violonistei Maria Florea, ca și a acordeonistului cu efecte sonore spectaculoase, Eugen Negruță, au contribuit la demonstrația susținută de ansamblul suitei evenimentelor acestui Festival magic de vară, experiența publicului meloman al Ateneului Român câștigând noi componente ale vieții concertistice la care participă. Nivelul tălmăcirii creațiilor orchestrale, calitatea sonoră a discursului cameral-orchestral, fidelitatea față de exigențele dirijorale și componistice sunt evidente. Aceste însușiri se bazează primordial pe trei decenii de activitate, repetiții, concerte la sediu și turnee, pe care, la audiție, le-a constatat și, firește, le-a comparat și publicul nostru.

La Sala Mare a Ateneului Român, explozia de energie a celei mai tinere formații instrumentale din grupul Orchestrelor Naționale de Tineret a fost aureolată de prezența dirijorului Horia Andreescu, mentorul artistic al „Romanian Sinfonietta Orchestra”. În concertul susținut de o grupare care a debutat în anul 2010, în cadrul Festivalului Internațional „Enescu și muzica lumii ” organizat la Sinaia, formația aceasta este de la bun început pregătită de maestrul Horia Andreescu, fiind înființată, alături de „Orchestra Junior” și „Orchestra Română de Tineret”. Din prezențele concertante ale formației reținem de asemenea ideea abordării cu prioritate a capodoperelor clasice și romantice înscrise în repertoriul ansamblului, din dorința apropierii tinerilor muzicieni români de marea literatură simfonică, un act atitudinal sub semnul responsabilității

individuale și colective. Fără tăgadă, interesul audierii unor pagini muzicale geniale ale Titanului - uvertura „Egmont” , „Simfonia a cincea, în do minor” - nu mai au nevoie de comentarii entuziaste. Prezența excepțională a pianistei Elisabeth Leonskaja, unul dintre cele mai faimoase nume ale pianisticii internaționale actuale, neîntrecută solistă a „Concertului nr. 3” de Beethoven, reprezintă un argument în plus al manifestărilor susținute de „Romanian Sinfonietta Orchestra”. În 2012, 2014, 2016, Orchestra a avut satisfacția de a concerta alături de marea pianistă, la standarde culturale europene, inclusiv prin participarea în programele Festivalului „Mahler” de la Toblach, Italia. O seară extraordinară, în colaborare cu această celebră interpretă, „Festivalul Ludwig van Beethoven” de la Ateneul Român, sub semnătura lui Horia Andreescu, constituie un reper pentru cultura muzicală bucureșteană, epicentru al evenimentelor artistice europene în seninul lunilor de vară ce împlinesc o incredibilă și legendară magie a capodoperelor clasice vieneze.

„National Youth Orchestra (NJO), Netherland” (Orchestra de Tineret a Olandei) a îndeplinit rolul de a susține momentul protocolar de onoare al finalizării Festivalului „Vara Magică”, ediția a VI-a (miercuri, 23 august). În proiectul programului ediției, reperul concertului este de maxim interes, prezentând publicului bucureștean acest renumit ansamblu care a evoluat în sala Ateneului Român sub bagheta dirijorului **Mark Wigglesworth** și beneficiind de prezența ca solist a unui renumit violonist rus, **Alexandr Sitkovetsky**. Faima ansamblului olandez fondat în 1957, alcătuit din muzicieni tineri, aparține unei activități binecunoscute publicului continental. Formația face parte din Federația Europeană a Orchestrelor Naționale de Tineret (EFNYO), oferind tinerilor muzicieni talentați care o compun prilejul de a participa la diverse activități și evenimente muzicale, printre care Festivalul de Vară al provinciei olandeze

Elisabeth Leonskaja, Romanian Sinfonietta Orchestra

Gelderland, Turneul de Iarnă al NJO și multe alte solicitări ale vieții muzicale de pretutindeni, concerte susținute de cei 160 de membri ai Orchestrei, selectați în urma unor audiții efectuate de diverse Academii de muzică din Europa. De pregătirea lor profesională răspund renumiți profesori și dirijori ce urmăresc dezvoltarea abilităților interpretative în orchestre simfonice, ansambluri de muzică clasică, de cameră, contemporană și de Operă.

Repertorial, putem vorbi de muzica pe care tinerii muzicieni o oferă publicului, sub conducerea prestigiosului dirijor internațional Mark Wigglesworth, ca rezultat al unui studiu complex al creațiilor care prezintă stilistic un interes aparte al artei componistice. Programul a debutat cu pagini muzicale de Wagner - *Uvertura* din opera "*Tannhauser*" și tabloul simfonic descriptiv "*Venusberg music*", în versiunea pariziană a compozitorului. Efectul simfonic este impresionant, cu strălucitoare culori orchestrale, proporții sonore spectaculoase și ample, care indică preocuparea organizatorilor ansamblului pentru ascensiunea valorilor calitative instrumentale. Pentru "*Concertul de vioară și orchestră*" (1947) de Fr. Korngold, solist Alexandr Sitkovetsky, audiția a impresionat prin originalitatea partiturii, împletind vitalitatea ritmică și lirismul romantic, pus în lumina dialogului solistului cu orchestra.

Neîndoios, efectul strălucitor al celebrului balet "*Petrușka*" de Igor Stravinski (1911) a creat o impresionantă tensiune în tălmăcirea muzicală a dirijorului Mark Wigglesworth, subliniind tragismul acțiunii scenice și conducând spre finalul

neașteptat, realizat de orchestra olandeză sub gestica dirijorală de mare efect. Aplauzele entuziaste ce au urmat finalului, cu suplimentul *Uverturii "Candide"* de Bernstein, au justificat întru totul succesul renumitului ansamblu "National Youth Orchestra (NJO), Netherland", autentificând deplin simbolul bucureștean al acestei "Veri Magice", sărbătoare festivalieră

Orchestra de Tineret a Olandei

estivală bine cumpănită de organizatori, "*Lanto Communication*", Primăria Capitalei, Coproducător: ARCUB și numeroși sponsori.

Grigore CONSTANTINESCU

Masterclass de pian

Între 16 și 20 august, în plină relaxare estivală, într-un București aproape pustiu din cauza caniculei, a avut loc la Colegiul Național de Muzică George Enescu un masterclass de pian susținut de pianistul și profesorul Cristian Beldi de la Universitatea de Muzică din Köln. Organizat de Art Channel Romania, masterclass-ul a reunit participanți de vârste cuprinse între 14 și 22 de ani.

Pianistul elvețian Harry Datyner spunea despre Cristian Beldi, când acesta tocmai absolvise liceul, că poate cânta deja pe orice mare scenă a lumii, ceea ce Beldi a și făcut, chiar din timpul studenției sale la București, Geneva, Salzburg, Hamburg și Köln. Cu un bagaj solid de premii la concursuri internaționale, printre care cele de la Köln, Maryland, Valencia, Terni și Senigallia, Cristian Beldi a concertat în Europa, America de Nord, Asia și Australia și a predat mulți ani la Robert-Schumann-Hochschule din Düsseldorf, actualmente fiind profesor de pian și muzică de cameră la Hochschule für Musik und Tanz din Köln; de asemenea, ține regulat masterclass-uri în Germania, Belgia, Italia, Anglia, Israel și Coreea de Sud.

Am asistat la câteva cursuri, din curiozitate de muzician, pianist și profesor; sunt convinsă că schimburile și improspătările de idei nu pot fi decât benefice în orice etapă a evoluției

profesionale. Am avut astfel ocazia să aud câțiva tineri talentați și să asist la o demonstrație de virtuozitate pedagogică și pianistică de nivel foarte înalt. S-au lucrat sonate de Mozart și de Beethoven, studii de Liszt și de Rahmaninov, Rapsodii de Brahms și de Liszt, concerte de Beethoven, Poloneze de Chopin și alte piese. Nu am decât cuvinte de admirație pentru știința și talentul de pedagog ale lui Cristian Beldi, care lucrează la detalii, menținând în permanență atenția discipolului

îndreptată și către întreg; schimbă digitații, dă soluții tehnice ingenioase, motivate și adaptate sensului muzical, arată, de la celălalt pian, ce trebuie făcut și cum trebuie să se audă - sigur, așa se face în general, dar remarcabil este și modul în care Beldi înțelege personalitatea și problematica elevului și își adaptează predatul pentru rezultate optime, în sensul eficienței imediate și în cel al dezvoltării generale a tânărului

pianist. E creativ ca profesor: nu aplică mereu aceleași soluții, respinge clișeul, dă dovadă de tact și inventivitate. Discipolul se simte în siguranță, este motivat și interpretarea sa se ameliorează imediat.

Masterclass-ul s-a încheiat cu concertul din 20 august, în care s-au putut evalua rezultatele eforturilor depuse. Alexandru Manolache, talentat, inteligent și tenace a deschis concertul cu *Sonata în Do major, K.309* de Mozart, pe care a cântat-o cu maturitate și înțelegere a stilului; Ioana Girleanu a făcut progrese în *Waldesrauschen* al lui Liszt. Sabin Bănescu, venit din Râmnicu Vâlcea, a cântat *Rapsodia Ungară nr. 6* de Liszt cu ușurință și dezinvoltură; Stefan Vîrtejaru, proaspăt absolvent de liceu ce va pleca să studieze la Cluj a arătat calități muzicale, seriozitate și bună stăpânire a mijloacelor tehnice în *Studiul Tablou în Mi bemol major op. 33 nr. 7* de Rahmaninov și în cele două *Rapsodii op.79* de Brahms. Robert Creimerman a cântat cu multă sensibilitate și anvergură pianistică *Sonata op. 27 în mi minor* de Beethoven. A fost un moment de reală bucurie pentru cursanți și pentru publicul din care, în mod surprinzător, au lipsit profesorii tinerilor pianiști. Ceea ce m-a făcut să regret că în breaslă pare să dispară interesul pentru performanțele colegilor. Păcat.

Felicitări organizatorilor, felicitări tinerilor pianiști și maestrului Cristian Beldi!

Lena VIERU CONTA